

ШЫН

1966 ч.
ИЮЛЬ
30
СУББОТА
№ 178 (6509)
Өртөз-2 көп.

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-нин Дээди
Совединин болгаш Министрлер Чөвүлелинин органы

Ирактың Премьер-министрияге алдаркылдыр

Ирак Республиканың Премьер-министри, профессор Абдель Рахман аль-Баззатың алдары дээш Совет Социалисттик Республикаларының Эмгекчилеринин чыдаа июль 28-те Кремльдин Улуг ордунга эртенги шайлагга кылган.
Ирак чазактың баштыңы-биле болгаш оң кадайы-биле кады эртенги шайлагга Премьер-министри удеп чоруур кижилер барган.
Совет талаан ССРЗ-нин Министрлер Чөвүлелинин Даргазы А. Н. Насыгин, ССРЗ-нин Министрлер Чөвүлелинин Даргазынын Бирги оралаңчызы Д. С. Полынский, ССРЗ-нин Министрлер Чөвүлелинин Даргазынын оралаңчызы В. А. Ириллини болгаш албаныйн эске-даа кижилери шайлагга алурушкан.
Шайлагга үезинде А. Н. Насыгин биле Абдель Рахман аль-Баззаз чу-гаалар сөлушкан.
Шайлагга найыралчы байдалга эрткин.

(СЭТА).

„Космос-126“ ужудуушкунда СЭТА-НЫҢ ДЫҢНАДЫ

Чорикч «Космос-126» дээр кылмаал спутингикни элчегил салып унаруушкунун 1966 чылдың июль 28-те Совет Эмгекчилер боттандыр-ган.
1962 чылдың март 16-да СЭТА-ның чарлаан программасына дууштур космос делгемин шийилчилерин угулчулээр сорулгалыг эртем аппаратура-зын ол спутникте тургускан.
Эртем аппаратуразында аңгыда, ол спутникте: мегагерцтиң 19,995 частотазына ажилдаар радио-лампыдыкчыны, орбитаның элмектерини ылап хемчээр радиосистеманы, приборларның болгаш эртем аппаратуразы-ның ажилының дугайында сан-медзелерин Черне дамчыдып бээр радио-телеметриктиң системаны тургускан.
Спутникте тургускан аппаратура өй-тавында ажилдап чоруур. Таа-рыштырылга-саналга таау келген информацияны сайгарып турар.

МАЛГА ЧЕМНЕР БЕЛЕТКЕЛИ — АМгы Эң ЧУГУЛА СОРУЛГА

Күженишкенин каш катап дыңзыдар

Чоокта чаа болуп эртен кээз ажил-агый мурнакчыларының респу-блика Наадымының киржикчилеринин Тываның колхозтарының болгаш совхозтарының бүгү ажил-ишчилеринге кыйгырында: «АМ МАЛГА ЧЕМ-НЕР БЕЛЕТКЕЛИ ЫШАНШ ҮНДІГ ЧУГУЛА АЖЫЛ ЧОН. КОЛХОЗ БОЛ-ГАШ СОВХОЗ БУРУЗУНГА НИИТИНИН МАЛЫНГА ТОДУТ НЫШТАГЛАШ-НЫННЫ ХАНДЫРА ДЭЗШ БУГУ АРГАЛАРНЫ АЖЫГЛААР ХЕРЕК» деп айткан.

Ам үеде республиканың ажил-агыйларында ситен болгаш будун-бүрү чемнерин белеткелде ажилдык күженишкенин ниитизи-биле мурнак-чыларның бо кыйгырынын ыракта харылавайн турар. Июль 28-ке чедир байдалды алырга, республикада белеткелдин ситен чүгүл 14 муң тон-на хире, азы план 13,5 хуу күсүстүнген. Оң иштинде Улуг-Хем район 2484 тонна ситенин, 387 тонна будун-бүрүнү, Таңды район 3194 тонна ситенин, Хаа-Хем, Би-Хем районнар ийи-ийи муң тонна ажыг ситенин белеткээрин. Оскелерден дээр чоруп турар районнар бо-дур.

Бо районнарда чамалык ажил-агыйлар баштайгы хүнерден эгелээш-ле техниканы бекит будурунчулук ажилдары дээш механизастаттыг бри-гадаларың, эвеноларның аразына чарышты калбарып чоруткаш, тран-ктер, машинистер, бөлүрүчүлөр болгаш сарат салыкчылары ажилды бекит темпийин чорутуу турарлар, ажилдың санаашкынын чорударын чүгүл гентер-биле эвес, а бөлүп сараттап алган ситенин барымдалап турар.

Эки чимекти «Межегей» совхоз көргүзүп турар. Ында механизастат-тыг дөрт бригаданы тургускан. Ситен ажаап алыр агрегаттар болу-чу биле ажилдап, оларны артык кезектер-биле болгаш кыар-чаар материал-дар-биле үзүктөл чон хандырып, ситенин кезери-биле бөлүп сараттаа-рының аразын улуг үзүктелдирбейн турарында ажилдың будурунчулук бекит, хүн будула 100—120 тонна эки шынарлыг ситенин ажаап ап тур-ар. Совхоз ам ситен белеткээр планының 50 хууун күсүдип апкан. Ол ышакш кээз ажил-агыйның дүрмүлгә станциязы сөөлү үеде ситен белеткелинин байдалын элзэн кижикке берген.

Моон аске районнарда болгаш чамалык ажил-агыйларда байдал кан-дыгыт? Эрин, Тес-Хем, Буур, Бай-Тайга, Барыын-Хемчин ышакш малчы районнары маңа база катап шыгыгы демделзе чогуур. Эрин биле Тес-Хемдин девиэсининге бо чылын ситенин уңуу аажок эки, хову чер-лерин ситени бекит гентардан 7 центер чедип турар. Ындыг таарымчалыг байдал турбузе, ол районнарың партия, совет организациялары, ажил-агыйларның удурунчулары амга чедир мал чемнеринин белеткелин-де байдалды эдил ап, бар күштерин өлчө мобилизациялаштыраан. Моон түнүлү чүү болгонго? Чамалык ажил-агыйлар муң-муң тонна ситени белеткел ап турда, будун район—Тес-Хем чүгүл 267 тонна ситенин белет-кээш, Эрининин хөй малдыг «Чаз орук» колхозу чүгүл 82 тонна, «Комму-низмче орук» 48 тонна ситен белеткээш. А Бай-Тайга, Барыын-Хемчин ра-йоннар ситен белеткээр планын чүгүл 4—5 хуу чедиргенер. Бо районнар-ның белеткээш ситени чангыс «Межегейге» четпес.

СЭКП райкомнарының, райкуукомнарының, кээз ажил-агыйның бу-дурлуге эргелелдерин болгаш ажил-агыйларның удурунчулары, олар-ның тускай эртемчилери моон шыгыгы түнүлдө кылып, мал чемнерини белеткелде ажилдаа эдер хемчеглерни дораан албас болза, бо үстүн-де районнар эртен кыштагалаашкында ышакш ниитиниң малын берге бай-далга таарыштырып кылаш чок апар.

Ситен белеткелин баштай элзэн организастыг эгелзэн чамалык ажил-агыйларда ажилдың организастыг байдалы сөөлү үеде суларай берген чүүл бар. Чижээ, Таңды районун «Коммунизмниң хөрөй» колхозунда ситен белеткээр үш бригадаларың ситеничлери эртен чыгып чадап, ке-жээ эрте чанып турары-биле хүнүң чартык неэинде ажилдап турар апарган. Ынчангаж темп оожумнаан, кестинген ситенин чогуур өйүндө бөлүдүмөй турар.

Ниитизи-биле республикада мал чемнеринин белеткелинин ажилы ду-вүрээсининг байдалдан уштуунаан. Мал ажилының моон соңгааргы хөг-жүдэзин ниитилээр бо эң чугула нампанияны мынчаар уламчылап болбас!

СЭКП райкомнары, райкуукомнар болгаш кээз ажил-агый будурул-ге эргелелери ситен, будун-бүрү чемнерин белеткелинин ажилын тодар-гай удурутур, организастап болгаш ажилдың чорудулгазын хүн бүрүнүң контролонга алып умурулуг. Удаас, улуг-ла дие чартын ай четпес үеде дүжүт ажаап алышының эгелей бээр. Ам ситен белеткелде турар тех-никаның, ийини күжүнүң чамдызы ынчан өлчө чарыгы бээр. Моон ужу-рунда бар техниканы мал чемнеринин белеткелинде бекит будурунчулук ажилдаар, кижилерин өлчө хөй-биле хаара тууар, оларның ажилында ор-ганизаст чок чорукту шуут чайладыр херек.

Чаз-бөраңга ышакшлагаш, ажил соңсадыр чорукту шуут болдуобас. Төжү районун колхозтарың чайгаар үнген ситенинни сикелстат тура-ры ышакш, ыңдыг хүнерде бо ажилды чорудуп, будун-бүрүнү белеткел бөлүр.

Кижилерин чедикшикнин ажилдарыңа таарымчалыг байдалдары тургузары чугула умур-дузалыг. Ындыг болганда, ситен шөлдеринде кижилерин кандыг-даа хүнерде аңа чурттап ажилдарын хандыра, аш-чемин үзүктелдирбес умурлуг. Партия, профсоюз, комсомол органи-зациялары политиктиг болгаш культура-массалыг ажилдары бо үеде ситен шөлдеринче угландыра херек. Ажилдың түнүлүн хүн бүрү үндүрер, агитлестоктарга, хана солуннарыңа, көргүзүп самбыраларыңа бижип, мурнакчыларның чедикшиктерин, дүрмүлгөзүн чырыткан турар. Мантла-шналдың хемчеглерин ажилдың чорудулгазында ажилдаары чугула.

Мал чемнеринин белеткелде ажилдык күженишкенин каш катап дыңзыдарын байдал негеп келген. Каш дапкыр күженишкенин ажил-даар—хүнүң өзүңү ол!

Каа-Хем: Мурнап турар бригадада

Июльнун аякыңа Каа-Хем районун «Октябрь» 14 чымы колхозунун механизастаттыг брига-данын Ситен кестирер машиналарын койкаш, 3 «МТЗ-50» деп тракторлар, ситен кестирерине таа-рыштырган «СКЗ-3» деп 4 комбайннар, 2 трактор дүрбаштары болгаш аттың бир ситен бөлөр ма-шиназы ажыдап турар.

«СКЗ-3» деп комбайннар ситен кезер, бөлөр-лө, күдүрүңке таарыштыр кылаан. Ону механиз-аторлар боттары чогадып азы-биле кылып ал-ган. Ситен бөлүрер машина кургаг ситенин бе-лүп, күдүрүп турда дүрүңке. Ол бүгү техниканы он бир механизаторлар башкарып ажилдап турар. Бригаданың удурунчузу—Василий Исакович Хар-дин хоочун механизатор, шонь 30-ден эгелеп кы-дан ажалым ол түнөп чусаалар.

— 400 га черик ситенин кезип, 700 центер си-сенин бөлүп чыкканмын. 75 га люцернаны кезип, ажааган. Тракторист-машинистер Маадыр-оол, Топсан Алдия, Виктор Исакович олар хуа нор-мазын буюн чартык катап ажыг күсүдүп турарлар. Олар Мерген хемчин ситенин кезип, бөлүп доо-каш, Каа-Хеминиң солгай талазында ышакшның ситенин кезери-биле чоруттарлар. Бо чымын бы-тиң черде ситен-даа терең үгөн. Кезип ажаары-ла билшр, 380 га кукуруза тараан бис, оң өзүлдези база-ла эки—деп, бригадир немей каапты.

Ол колхоз бо чымын 7640 центер мал чеми бе-леткээр планын күсүдүрүп-биле ситен белеткээр

Эрзин: Байдал ийи аңгы

Эрзин районун девиэсинге бо чымын чай үзүштүрүп өлүп үерин-ге элзээ таарымчалыг болган. Уңа-бегетинин, Ымаалыктың, Чөгелдин, Номазтың, Төрө-Хал казымның дөмөт ховуларында ситенин үң-гү терең болгаш сырып. Ленин ат-тың «Чаз орук» колхозтарың ситен шөлдеринде бекит үзүп турар са-раттарың саны хүнү-үе өзүп турар.

Ленин аттыг артылган кезикчү, коммунист А. Дадаркынай 64 хар-лыг. Аныктарың эвеноон ол эки удурун турар. Эвенога 65 тонна си-сенин белеткээр планын берген ту-ган, ол оналда ам 75 тонна кылдыр аажып күсүстүнген.

— Бистин күжүңүстү үзүп деп хөөртөш-лаа, эвээш деп чажыр-гаш-лаа канчаар, шыны-биле чуга-лаарга мындагыт—дээш, эш Дадаркы-лай мынчаар санаан:—Кеңишчилеп бир тракторурус бар, ону Б. Кара-оол башкарып турар, эрзин ажил-даа турары эки. Михаил Бааянның байкарың турары тереңгил трактор база бар, ол база эки ажилдап ту-рар, бир ситен бөлөр трактор дүр-баштыгы бис. Аныр, дүрбаш чир-гелит херекселдеринис четпир. Эве-

нода он кижиял бижыгалаа. Бо-ла-дыр, бистин калалар күжүңүс.

Эш Дадаркынай он ылай эвено-да аныктар шуптузу шудуру ажилдап, хүнүң үзүп-нормалын доокамп аажы күсүдүп турарын, эвено чоокку хүнүңе 300 центер поган сузаны неэин, сараттап ки-штерини, мынчаарда эвенога кижя күжү немей херек апарын чуга-лаан.

— Бо чымын ситен белеткелде чаа чүгү бар бе?

— Бар бар, үгөт шыгыраан—деп, эш Дадаркынай харылаан:—Ситенин сараттааш-ла, удуур хем-чээл, оң түнүлгө үзүштүрүп турар бис.

Ол-ла колхозтун Боаянны артыл-ган база бир ситенин бригадасы бар. №1 хойку бригаданың Чажыма Дегилдеге удурун ситеничлери ышакш ажилдап турар. Бригада ситен-ге шала орай ирме-даа, 400 тонна ситенин сараттап алган. Ынчалза-даа күш-ажылды организастаанын-да таарымчалыг чүдүлөр бар илден. Чижээ, бригада ситеничлери ажилдап алган чүдүлериң док-таарып өртөө колхозтог бугхал-терия черлелден албаан, ыңчанга

Республиканың малчына-рының бо чылдың бирги чарт-тында кылган ажилын түң-нөп турда, Тываның мурнакч хойчуларың аразында Улуг-Хем районун «Найрала» сов-хозунун 13 хойчуларының ат-тары кирген. Олар төөрүр чүс хойга онааштыр чүс ажыг хи-раанын меңди ап, хой буру-зүңден 2 ке-дан хөй дүктү кы-рып алканнар. Ол дээрде, Т. Сертип, Х. Суктер, С. Бүр-бү, К. Чамбал, Т. Балаан, Т. Сотпа, С. Байыр-оол, С. Биче-рург болгаш өскелер-дир.

Бо өөрүңчү күш-ажылчы хой-чуларың мал ажалының продуктуларын элбикшидер дээш республиканың малчы-нарының социалист чоры-жына илдепкейлиг киржип, чо-нунуң мурнуңа үлүс хуула-гезин билгеш, шудуру ажил-дап турарың түңнөй-дир.

ЧУРУКТА: хойжу С. Бүрбү, Сөзү, фотозу Д. АНАП-ОЛДУУ.

ОРУК, ОҢ БАЙДАЛЫ ЭКИЖИДЕРИ

Беш чылдың баштайгыны бир-ги чартында Тыва орук эргелес-тин ажалыңыра болгаш инженер-техниктиг калдары бистин респу-бликада авторанспорт харылаанын экижидер дээш чүчү кылганын пар-тия-ажыл-агый активинин хурамы түнүлдө.

Амгы үеде транспорттук аң ажи-тыг ажилдары дээш орук түдүгчө, ону өй-шаанда септеп, декилдерин-че кичкээргини улам күшүлдерин активке илтеп кылган эш Степанов (эргелесдин начальниги) демделзэн. Орук түдүгчүлөрү бо чымын капитал түдүг талаан-биле оналдарың аажы күсүдүп, ажилдагы кирген уластоктары септеп, ажаарында элзэн чедикшиктерин болгаш илтепкеден болгаш штерин санал-дарында илдерзэн.

Ынчалза-даа организаст-техниктиг хемчеглери, калдар айттарында ам-даа четпес чүдүлөр, ажилдаш-май турар кураалдар барын ху-раалын киржикчилери айтканнар.

Мындагы чимекти көрүп бөлүр. Орук түдүг эргелесинин ниити көр-гүзүрүп планнатыңыңыңа дээр бөлзө-даа, ажил-херектин бүгү талаалыг анализин ыла бар четпостер-ин илтереткен. Кызыл — Тазин аразы-ның орук түдүгчүлөрү боттарыңа дин чүгүл 30 километрге хире ыракта ажилдап турар Ак-Доврак —Абаа орутун шийилчилерин уружугазын шийгээтпаны хараалыңың. Чүл дээр-ге, №834 түдүг эргелесинин ажил-чынары Ак-Довракта компанияга болбазыраткан лаг-дүгүнүң эрткин.

чыларың орук шыварыңа херекелзэн. Оң уламыңдан оларын тутканын «Тываның ийгиң созанымың» бы-жыг-илгелдин Кызыл —Тазининин-ден ийи катап улуг.

Орук түдүгчүлөрү, оң ажилда-нын экижидер-даа коллективтер бот-боттарыңа ыракта уластоктарга ажилдап чорудуп ужура таарымчалыг турарлар. Ындыг болганда удурутчу-лук, инженер-техниктиг калдар ол-бо объектилерде ажилдарың таа-рыштыр организастап, материалдап болгаш кижя күжү-биле ук уластоктар-ын эки хандырап сорулгалдап-лар. Ынчалза-даа орук түдүг эргелес-тин инспектор албаның ажилын орта тургусааныңа Кызылда, Ча-даанада болгаш Каа-Хеминде хемүр-лаш разрезинде хары угда эгелзэн түдүгчүлөр доокубааштыр тургукан.

Ол объектилерде ажилдың тоза гра-финиң, материалдарга болгаш меха-низмдерге чатыг кылдырып эргелесдин чамалык инженер-техниктиг ажил-дакчылары херекке албайн, бүтү херекти ала чайгаараашкыны кы-рып келгенин санап берген эштер шу-лукчелерин. Оон ылай ук эргелес-те күш-ажылды будурунчулук ам-лызында муң-не бекит турар.

Улуг орук шугунардында аңгыда бистин республикада кээз орук-тар түзүү база чоруп турар болу-ру. Оларын чыл бургунга орук буду-рулуге уластоктары кылып эгелзэн-нуртуп болурун чүгүл элзээш, со-вхозтар-биле керээ сүтүр ажилдаар эргени база алганнар. Амгы үеде кээз орук түдүгчүлөрүң буду-рунчулуктуг.

рулге баазаы, калдар болгаш тех-ника-биле хандырылаан ам-даа чет-пес организастатылганын эштер Бишкаргов (Каа-Хемден), Тевтин (Биш-Хемден) айтканнар.

Орук түдүгчүлөрүң ажилда-ны Тыва авторанспорт боттук ула-за чедирбейн турарын эштер Сергеев (№1029 орук уластогу, Кызыл—Эр-зин, Кызыл—Бай-Таяк аразында), Желовский (Орук түдүг эргелес-тин бирги уластогу), Удараа (№1030, Чадаана — Буур) болгаш өскелер-даа четпүтүлө шугуңу-лааннар. Автоажыл-агыйлардан ту-

Чаз башня

Кызылдың тараа сайгарар баазаы беш чылдың баштайгы чымын-га чагай дүжүдүнүң тарааның түпкөп алырнык белеткел ажилдарын ша-лыктын чорудуп, чамалык чаа чүдү-лери кылган.

Баазааның тус-тус складтарында тараа откаар тергелерин тургускан. Ол дээрде 10 аңгы кижиян күш-ажылдын созуур арганы берген. Оон ылай бир арылган, кургалар баш-ны ажаллакта кирип. Оон бир шахта будурунчулук 32 тонна та-рааны арылган, кургалар.

Тараа сайгарар баазада бо чымын 4 чаа складтарың немей кылган болгаш оон бирээсинге-ле 9600 тон-на тараа кире бээр.

М. ДУЛУШ, И. МИЛОНОВ.

РОССИЯНЫҢ КУШ-АЖЫЛЧЫ БАЗЫМЫ

РСФСР-нин Министрлер Чөвүлелинин чанында Төп статистика аргелели 1966 чылдың баштайгы чартымын-да улус ажил-агыйын хөгжүлдеринин күрүлө планының күсүлелдеринин түнелдеринин дугайын дыңнаткан.

СЭКП-нин XXIII съездинини ниитилерин амыл-чар боттандырышкан, Россия Федерациязының ажил-чы чоннары 1966 чылдың баштайгы чартымында улус ажил-агыйын хөгжүлдеринин, чонун материалдык чаа-лай байланы болгаш культуразын көдүрүңгөчө чаа-ла чедикшиктерин чедип алган деп дыңналыкта чуталап турар.

Будурулгенин ниити хемчээлини болгаш үлөтүр продукцияны аң чугула хөгжүлдеринин хөй нуртуун будурун үндүрүр талаан-биле 1966 чылдың баштайгы чартымын планын РСФСР-нин үлөтүрү ажы күсүт-кен. Эртен чылдың бирги чартыңа деңгээрде үлөт-пүр будурулгени 7 ажыг хуу ескен.

Үлөтүрүнүң тус-тус адыраларың продукциямы ол үеин дугурунда: электроэнергия болгаш чыгыг энер-гиямы—10 хуу, одала үлөтүрү—8 хуу, кара болгаш өңүт металлургия—9 хуу, машина түзүшкүнү бо-лаш металл ажилдап кылды—10 хуу, ышакш, ыш сайырады ажилдап кылдырың болгаш целлюлоза-саазын үлөтүрү—3 хуу, түзүг материалдарың үлөт-пүрү—8 хуу, чик үлөтүрү—7 хуу, аш-чем үлөтүрү—3 хуу, культура-амылар хергелелдин чүдүл-ерин будурун—12 хуу көүдүзэн.

Чылдың баштайгы чартымын планын бүгү ми-нистрстволар амыр күсүткен. Архангельск, Томск, Камчатка, Сахалин областтардан болгаш Карел АССР-ден алгылагы бүтү областар, крайлар болгаш авто-номнуг республикалар үлөтүр продукциямын будуруп үндүрүр талаан-биле чартык чылдың планын күсүт-кен.

Планилашкыны болгаш будурулгеге экономик-ти илг берипшкенин чаа системаның чылдың баштайгы чартымында шийилчил будурулгелер про-дукция сайтарларың, ары орулгаларың болгаш ору-галыг будурунчу бекиткен планнарын күсүдүп тура-дарын дыңналыкта чуталап турар.

Барааның продукциямын бот-үзөмни чийгелеринин чартык чыл планын күсүстүнген, күш-ажылды бу-дурчүчүлүк бекитеринин планы ажы күсүстүнген. Үлөтүрүң чедикшиктеринде болгаш хергелештир, РСФСР-нин чамалык министрстволар болгаш ведом-стволар ажилда четпестери будурун. Дыка хай будурулгелер продукция будурун үндүрүрүн болгаш күш-ажылды будурунчулук бекитеринин планын күсүт-күп.

Бо чымын чакы тарылганы өй-шаанда чоруткан деп Федерациянын Төп статистика аргелелин дың-налыкта чуталап турар. Чазың чакы тарып культу-раларың планын колхозтар болгаш совхозтар ажы

күсүткен. Чазын чажар кызыл-тасты, чинге-тарааны, кырдыг-караны, тарымат тоорукту, чангыс чылын үнөр ош-сигенерин планнап ажы тараан. Суттарыла-гы черлерде миллион ажы тектар тарылганы чорут-кан. Эртен чылга бодаарга ситен болгаш силс белет-кел элзэн дүрген темпелер-биле чоруп турар.

Эртен чылдың баштайгы чартыңа деңгээрде кол-хозтар болгаш совхозтарда сүт будурун—7 хуу, эрт—16 хуу, чутургал—10 хуу көүдүзэн. Мал ажи-лынын продуктуларын будурунун эскени-биле хол-баштыр оларын күрүненин салып алыр база көү-дүзэн. Салып алышыңнарын планы ажы күсүстүнген. Бааза ажил-агый будурулгенин материал-техниктиг баазаы бижылып үргүдүлзэн.

Республиканың чылдың баштайгы чартында капитал түдүгүнүң улуг программанын боттандырып келген, ни-ти өртөк-үнеп 5,3 миллиард рубль көл фондусу ажил-га киирген. РСФСР-нин улус ажил-агыйыңа курулуш капитал салышкыны 10,4 миллиард рубль болган.

Республиканың улус ажил-агыйыңа ажилчылар-ың болгаш алдан-таакчыларын саны чартык чылда ортума-биле 48,2 миллион кижя болган, ыңчанга 1965 чылдың бирги чартында турганыга болаарга 1 миллион 600 муң кижя, азы 3,3 хуу көүдүзэн.

Мурнулагы чылдың баштайгы чартыңа болаарга ажилчыларың болгаш алдан-таакчыларын ашма чыл планы ажы күсүстүнген. Кээз чертерге салып турар бараанкара немей өртөктерин чылды баштайгы чартыңа күш чок болурун, чамалык ба-рааннарын үрмөктөп салгылаар өртөктерин чийгет-кен.

Үрмөктөп салгылаар бараан саарылашың чар-тык чыл планы ажы күсүстүнген. Кээз чертерге салып турар бараанкара немей өртөктерин чылды баштайгы чартыңа күш чок болурун, чамалык ба-рааннарын үрмөктөп салгылаар өртөктерин чийгет-кен.

Чуртталганы болгаш культура-чырымышкы ал-бан черлерин баажынарың түзүүнү улуг хемчээл-дерге боттандырып келген. Күрүнениң болгаш коопе-ративтиң чаа баажынарыңа миллион чыгам кижя чуртталга шөлдерин алган.

Улус өөрлөгөш, эртем болгаш культура улам ылай-деген. 1966 чылдың июль 1-ге РСФСР-нин чову 127 миллион кижя болган.

(СЭТА).

Малчыларын Наадымга Маадырлар чыгым келгеш, Азия бичип, танышканнар. Ала-чуртун каастапшан Ажил-ишчил хоочуннарын Арга, азия чугаалашып, Сарыг шайны кады илп. Шаага киир хөөрөшкен. Араалын, бижигелер Арестерия созушаштар.

Шууганын демдээ кылдыр Чурукка-лаа тырттырганнар. Чурукта: (солгай талазында) Чита областың Боргуя районуң «Багажас» совхозун хойжу

1. КОЛ ЧУУЛ—ДУЖУТТУ БЕДИДЕРИ

П а р т и й ж и а м ы д ы р а л

ЧАРТЫК ЧЫЛДА ЧАРЫШ

НАЙЫРАЛДЫН ЧЫЛЫГ СӨСТЕРИ, ХҮЛҮМЗҮРҮҮ

Шанналдыг аңчы

ШЫН

Мынчалза кандыгы?

Наар эске автобусту үр мавзай ужурга таваржып турар.

Чоңун санал-боданын ал көөргө, автобустарынын чык маршруудун мынчаар кылза эки кире: Культура кудумжуну ору чокташ, район эмнегелгенин чаны-был эггеш. Октябрь кудумжуну куд, догандын чоругу болза таарымкавал. Бо саналды өөрөнн көөргү, чоңун чептү негелгенине дингынжип болурун Кызыл-Махалды АТ-нын уу-тукчуларыга сүмөл турар бис.

М. БОПНАЙ

.....

Үшкү арын

1966-жылы чыңам дүңдүргүзгөндө метр шагуу 560 миллион дүңдүргөч метр шагуу туртулга бакчынына, колхозтор 3,5 миллион бакчынары-
ны туттат.

1966-жылы күрүсүнчү болгон чурттагы чыныгы хөргөргөч-блс 90 миллион дүңдүргөч метр шагуу туртулга бакчынына ажыгылта кырыя көрүнгөн.

★1966-1970-жылдарга СССР-дин Э.У.С. АЖЫЛ-АГЫПЫН ХОТ-ЖУДЕРИНИН ПЛАНЫ коммунизм-ни материал-техниктик базасын тургузарына. Улустун чаагы бай-далын өстүрүшүн темпийн дүңдү-дүргөчине чыч чыгууа ө-чө-чө болур.

Час беш чыда хөргөргөчине түтү-дүргөч дүңдүргөч темпийн дүңдү-дүргөч, азырын өздөсткн бүдүрү-дүргөчине өсөткн-хөргөчөлдөрн бүдүр-дүргөч өздөсткн темпийн чыч чы-чөкчүдүдүргөч төлөткөткөн.

Национал оргунына хөргөчөч беш чыч дүңдүргүзгө 38-41 чыч ажычты чоңарыны бөттүгү оруга-лары (кижи савитына ошаптыр алмыра) 13 катал өөр. Ажычтын-нырыны болгон албын-хаакчыларын айда ортума ажыл төлөдүрн орту-ма-бше 20 хуу өөр. мычтанн 115 рубль болур. Бир эсөк нияттел-фондузунан тысыр чыңгелдерин болгон төлөдүрлөрн кичи саңар болза, бир ажычтан гурар кичте ошаптыр 155 рубль болур. Нокох

1966—1970 чылдарда хоорайларга, аймакчы суурларга болган совхозтарга 480 миллион дөрбөлчүн метр янги шөлдү чуртталга бажмаларын тузуу төлөвлөттүгүн. Оон айтканда көдөз чөдөргө 2—2,5 миллион чуртталга бажмалары туттунар.

ен фотозжуду.

Мамгуш ДОРЖУ.

ШҮЛҮК

Бүздөйлөшкөн көңүлү шалым
Бүрүлөрдө кылаң-кылаң.
Чачымың жүзүң шалым көргөш,
Сагымжым сөз халзай берди.
Чарайжым сөз караан чалым
Шалым-биле төрөт пийкеде?..

Редиктордун ораланчысы
А. Ч. НЫЗЫЛ-ООЛ.

«ЕНИСЕЙ»: «Эң-не диннагым»
3.30, 7.30, 9.20. «Салым-толдун бара-
баны» 11. 1. 3 жатарда.

«ВОСТОК»: «Элчинерия сүтээ-
ди» 11. 9. «Олукчуу Агдөкүл»

ЖҮМ-ШИИ ТЕАТРЫНГА

К. СИМОНОВТУҢ
"ЫВЫСТЫҢ ОГЛУ"
Л. ГАВРИЛОВАНЫҢ

8 шакта эгелээр. Дирекция

АЛЫҒЫН ЧАРЛАП ТҮР.
Бәс досқан, 18 хар четкен ниги-
халези 108 рубль
Шевченко кудумчузу 113 «А» ба-
ыг телефонче долгаар.
ДИРЕКЦИЯ.

иния 7-13, кола ажил-агы
ния 22-64, чагаа, ажилын болгаш
тургуу болгаш амыыраа килдисте-
кидиния 20-60, бухгалтерияны
н келбей барганда, 32-75 телефон-